

नाम : .....

कक्षा : अष्टमी

विषयम् : संस्कृतम्

तिथि :

१. अधोलिखितम् गद्यांशम् पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

विद्या सर्वश्रेष्ठम् सर्वप्रधानम् च धनम् अस्ति । विद्या मानवम् मानवता प्रदाति । विद्यया एव नरः उचितानुचितस्य भेदम् कर्तुम् शक्नोति । विद्यया मनुष्यस्य प्रतिष्ठा अपि जायते । सा विदेशे अपि तस्य सहायताम् करोति । विद्या विनयम्, धनम् सम्मानम् च ददाति । विद्या एव सर्वसुखस्य साधनम् अस्ति ।

एकपदेन उत्तरत -

- क. विद्या मानवम् किम् प्रदाति ?
- ख. विद्याम् विना नरः कीदृशः भवति ?
- ग. विद्यया किम् जायते ?
- घ. सर्वप्रधानम् धनम् किम् अस्ति ?

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

- क. विद्या कस्य साधनम् अस्ति ?

निर्देशानुसारेण उत्तरत -

- क. 'उक्तम्' पदे कः प्रत्ययः ?
- ख. 'उचितानुचितस्य' सन्धिविच्छेदम् कुरुत ।
- ग. 'विद्यया', 'विदेशे' शब्दयोः पद-परिचयम् कुरुत ।

२. निम्नलिखित शब्दों के अर्थ लिखिए -

कन्दुकक्षेपिका, तारिकायाम्, गेहे, नेतृत्वे, लब्धवती

३. स्थूलपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणम् कुरुत -

- क. तेजस्विनी भारतस्य प्रतिनिधित्वम् अकरोत् ।
- ख. सा स्वर्णपदकम् प्राप्य प्रसन्ना अभवत् ।
- ग. सा जोधपुरनगरे अजायत् ।
- घ. सा श्रेष्ठा कन्दुकक्षेपिका अस्ति ।

४. कोष्ठकात् उचितम् विकल्पम् चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत -

- क. .... उभयतः वृक्षाः सन्ति । (क्रीडाक्षेत्रे, क्रीडाक्षेत्रम्, क्रीडाक्षेत्रस्य)
ख. गुरुः ..... प्रश्नम् पृच्छति । (शिष्याय, शिष्यम्, शिष्यान्)
ग. पल्लवी ..... सह क्रीडति । (प्रणवेन, प्रणवम्, प्रणवस्य)
घ. सः ..... पदकम् दास्यति ? (कम्, कस्मै, केन)

५. अन्वयम् कुरुत -

क्षीरम् वितरसि वितरसि भक्तम्,
भणतीत्यम्बा निभृतम् नक्तम् ।
क्षुधाम् हरिष्यसि मातुल चन्द्र !
कुतः आगच्छसि मातुल चन्द्र ?

६. अधोलिखितानि वाक्यानि एकवचने लिखत -

- क. सर्वा रचनाः दोषरहिताः सन्ति ।
ख. आवाम् वृक्षस्य अधः विश्रामम् कुर्याव ।
ग. तयोः दोषेण तौ मृत्युम् न अलभताम् ।
घ. वृक्षात् चत्वारि आम्राणि पतन्ति ।

७. सन्धिम् कुरुत -

सुख+अर्थी, इत+ततः, न+इतरे, गण+ईशः

८. संयोगयुक्तशब्दान् पृथक् कुरुत -

पापमपाकरोति, एवमेव, कर्तुमारभत्, किमर्थम्

९. रिक्तस्थानानि पूरयत -

- क. यूयम् फलानि कस्मै ..... ? (अयच्छन्, अयच्छत, अयच्छः)
ख. युवाम् शीतलपेयम् ..... । (अयच्छत्, अयच्छताम्, अयच्छन्)
ग. आवाम् पाठम् ..... । (पठिष्यामि, पठिष्यावः, पठिष्यामः)
घ. अहम् लेखम् ..... । (लेखिष्यामि, लेखिष्यावः, लेखिष्यामः)

१०. पदपरिचयम् कुरुत -

श्लोकाः, नीतिशतके, गीतायाः, प्रत्यूषे

११. रिक्तस्थानानि पूरयत -

- क. अस्य रचयिता तु राजा ..... आसीत् ।
ख. .... शतम् श्लोकाः सन्ति ।
ग. एते श्लोकाः ..... सुबोधाश्च सन्ति ।
घ. पुस्तकेस्मिन् सर्वे श्लोकाः ..... एव ।